

Dokument s plenarne sjednice

B9-0144/2024

26.2.2024

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika
Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o kritičnoj situaciji na Kubi
(2024/2584(RSP))

**Gabriel Mato, Michael Gahler, Leopoldo López Gil, Paulo Rangel,
Antonio López-Istúriz White**
u ime Kluba zastupnika PPE-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o kritičnoj situaciji na Kubi
(2024/2584(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Kubi, a posebno svoju Rezoluciju od 12. srpnja 2023. o statusu Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji između EU-a i Kube u svjetlu nedavnog posjeta Visokog predstavnika toj zemlji¹,
 - uzimajući u obzir Sporazum o političkom dijalogu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Kube, s druge strane², koji je potpisan u prosincu 2016. i privremeno se primjenjuje od 1. studenoga 2017.,
 - uzimajući u obzir članak 5. Ustava Republike Kube,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima od 16. prosinca 1966. i druge međunarodne ugovore i instrumente povezane s ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir definiciju „organizacije civilnog društva” iz Službenog lista Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Parlament 5. srpnja 2017. dao suglasnost za Sporazum o političkom dijalogu i suradnji, uz jasne uvjete povezane s poboljšanjem ljudskih prava i demokracije na Kubi, koji uključuju klauzulu o suspenziji u slučaju kršenja odredbi o ljudskim pravima; budući da se u popratnoj rezoluciji od kubanskih vlasti traži da izaslanstvima Parlamenta dopuštaju ulazak u zemlju i pristup sugovornicima;
- B. budući da se u nekoliko članaka Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji između EU-a i Kube, točnije člancima 1., 2. i 3., utvrđuju jasna načela jednakosti, uzajamnosti, uzajamnog poštovanja, jačanja kontakata, dijaloga i suradnje obaju društava;
- C. budući da je broj političkih zatočenika i zatočenika savjesti na Kubi drastično porastao te je 31. siječnja 2024. dosegno 1066, uključujući 33 njih koji su u trenutku pritvora bili maloljetnici, što je osam puta više nego 2018., te da se njihov broj u posljednjih 12 mjeseci povećao za 170, što je u prosjeku više od 14 politički motiviranih pritvaranja svaki mjesec; budući da su organizacije za ljudska prava također zabilježile više od 11 000 slučajeva „pretkaznenih” osuđujućih presuda, pri čemu kazne u prosjeku iznose dvije godine i 10 mjeseci;
- D. budući da je UN prethodno izrazio zabrinutost Kubi zbog pritvaranja i zatvaranja vjerskih vođa u zemlji; budući da je 16. studenoga 2023. pet mandatarata i izvjestitelja u okviru posebnih postupaka UN-a Kubi poslalo priopćenje u kojem su opisali i osudili

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0280.

² SL L 337I, 13.12.2016., str. 3.

sustavnu praksu koju ta zemlja provodi, a koja uključuje progon, zatvaranje i mučenje evangeličkih pastora i katoličkih svećenika, muslimanskih imama i vjerskih vođa u tradiciji santerizma naroda Joruba;

- E. budući da organizacije za ljudska prava i dalje dokumentiraju kontinuiranu represiju kubanskih vlasti u pogledu prava na slobodu izražavanja, mirno okupljanje i udruživanje u toj zemlji te ušutkavanje neistomišljenika i ciljanje boraca za ljudska prava;
- F. budući da je Parlament u više navrata podsjetio ESVD da je sudjelovanje predstavnika neovisnog civilnog društva u političkim dijalozima i projektima suradnje u okviru Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji ključan dio Sporazuma, kao što je navedeno u članku 36., i da bi trebalo smjesta ispraviti nepravilnost prisutnu od potpisivanja Sporazuma prema kojoj su predstavnici neovisnog civilnog društva isključeni iz fondova za suradnju i/ili sudjelovanja u Sporazumu, dok se, suprotno tome, sudjelovanje i pristup fondovima za suradnju omogućuje isključivo poduzećima u kojima sudjeluje država ili koja su pod njezinom kontrolom;
- G. budući da je 2. siječnja 2024. UN javno objavio pismo optužnice poslano kubanskom režimu u kojem ga optužuje za prisilni rad, što je jedan od oblika modernog ropstva koje su osudili posebni izvjestitelji za trgovinu ljudima i ropstvo; budući da je nekoliko međunarodnih organizacija osudilo činjenicu da su kubanski civilni radnici, kao što su liječnici, nastavnici, pomorci, inženjeri, umjetnici i sportaši koji rade u inozemstvu, izloženi trgovini ljudima zbog suštinski prisilnih zakona i propisa koji izričito utječu na temeljne slobode, kao što su, među ostalim, članak 176. Kaznenog zakona, Rezolucija MINCEX-a br. 368 iz 2020., Zakon o migracijama i Odluka br. 306 iz 2012.;
- H. budući da režim koji je postupno uveden na Kubi isključuje bilo kakve izgleda za demokratske promjene, s obzirom na to da se u članku 5. kubanskog Ustava navodi da je „jedinstvena marksističko-lenjinistička Komunistička partija Kube Martija i Fidela” vrhovna politička sila i vladar društva i države te da se člancima 4. i 229. postojeći politički sustav utvrđuje kao neopoziv;
- I. budući da, unatoč tome što godinama inzistiraju na posjetu tom otoku, kubanske vlasti sustavno odbijaju dopustiti ulazak na Kubu službenim odborima, izaslanstvima i nekim klubovima zastupnika Europskog parlamenta, međunarodnim organizacijama za ljudska prava i drugim neovisnim promatračima stanja ljudskih prava, uključujući posebne izvjestitelje UN-a;
- J. budući da je 23. studenoga 2023. Konferencija predsjednika Europskog parlamenta odobrila slanje *ad hoc* izaslanstva na Kubu na poziv veleposlanika Kube u Belgiji i Europskoj uniji od 20. rujna 2023.; budući da je 19. prosinca 2023. potpredsjednik kubanskog parlamenta obavijestio veleposlanika EU-a na Kubi da odbija primiti izaslanstvo Parlamenta uz obrazloženje da „ne želi primiti posjet zastupnika u Europskom parlamentu koji rade protiv interesa Kube i potpuno su usklađeni sa Sjedinjenim Američkim Državama”; budući da je veleposlanik Republike Kube u pismu od 25. siječnja 2024. upućenom predsjednici Europskog parlamenta opisao predsjednika i druga dva člana *ad hoc* izaslanstva Europskog parlamenta na Kubu kao osobe koje „održavaju veze i podupiru građane i organizacije uvrštene na Nacionalni popis osoba i

subjekata ... na temelju terorističkih djela”; budući da je u studenome 2023. u prostorima Europskog parlamenta primljeno izaslanstvo kubanskog parlamenta;

- K. budući da je Europski parlament u tri navrata dodijelio Nagradu Saharov za slobodu mišljenja kubanskim aktivistima: Oswaldu Payáu 2002., Damama u bijelom 2005. i Guillermu Fariñasu 2010. godine; budući da su dobitnici Nagrade Saharov i njihova rodbina i dalje redovito žrtve uznemiravanja i zastrašivanja te ih se sprječava da napuste zemlju i sudjeluju u međunarodnim događanjima;
- L. budući da Sporazumom o političkom dijalogu i suradnji nije ostvaren ključni cilj poboljšanja temeljnih sloboda na Kubi;
1. izražava žaljenje zbog toga što se, unatoč vremenu koje je proteklo od stupanja na snagu Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji, stanje u pogledu demokracije, sloboda i ljudskih prava na Kubi nije poboljšalo; ističe da je, naprotiv, došlo do daljnjeg pogoršanja stanja ljudskih prava na otoku, čime se jasno i sustavno krše osnovne odredbe Sporazuma;
 2. naglašava obvezu svih stranaka da ispune obvezujuće odredbe Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji te da poštuju načelo univerzalnosti ljudskih prava; podsjeća da Sporazum sadrži klauzulu o ljudskim pravima, standardni ključni element međunarodnih sporazuma EU-a, koji omogućuje suspenziju Sporazuma u slučaju kršenja odredbi o ljudskim pravima;
 3. najoštrije osuđuje sustavna kršenja i povrede ljudskih prava prosvjednika, političkih disidenata, vjerskih vođa, aktivista za ljudska prava i neovisnih umjetnika i drugih osoba od strane kubanskog režima; apelira na kubanske vlasti da smjesta okončaju politiku represije; osuđuje nepostojanje vjerske slobode na Kubi;
 4. izražava zabrinutost zbog alarmantnog povećanja broja političkih zatvorenika, koji je od 2018. porastao za više od osam puta, što Kubu čini najvećim zatvorom za političke aktiviste i disidente u Latinskoj Americi; poziva na trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu svih pojedinaca pritvorenih samo zato što su ostvarivali svoja ljudska prava, uključujući pravo na slobodu izražavanja i mirno okupljanje; poziva na odbacivanje neutemeljenih kaznenih prijava i da se osobama u egzilu dopusti povratak u svoju zemlju;
 5. osuđuje praksu kubanskog režima da isključi legitimne organizacije civilnog društva iz seminara civilnog društva EU-a i Kube; neprihvatljivo je da su ESVD i delegacija EU-a u Havani pristali isključiti kubansku demokratsku oporbu, zajedno s neovisnim i legitimnim kubanskim i europskim organizacijama civilnog društva, iz političkih dijaloga i dijaloga o ljudskim pravima zbog toga što ih kubanske vlasti nisu podržale, čime je Sporazumu o političkom dijalogu i suradnji uskraćen ključan dio njegove svrhe i u suprotnosti je s voljom Parlamenta i država članica EU-a koje su ga potpisale;
 6. izražava duboku zabrinutost zbog postojanja prisilnog rada na Kubi i osuđuje prisilni rad koji potiče kubanska država, posebno u medicinskim brigadama, ali i uključuje nastavnike, pomorce, inženjere, umjetnike, sportaše i druge; osuđuje činjenicu da je 78 % „volontera” u međunarodnim misijama izjavilo da su raspoređeni protiv svoje volje ili da su morali sudjelovati pod prisilnim strukturnim uvjetima;

7. napominje da su u studenome 2023. zastupnici u kubanskom parlamentu, uključujući tajnika kubanskog nacionalnog parlamenta Homera Acostu, srdačno primljeni u Europskom parlamentu uz primjereno poštovanje koje im pripada; smatra da je nastavak isključenja Europskog parlamenta, jedine europske institucije kojoj je uskraćen pristup kubanskom državnom području, neprihvatljivo i da se time krši Sporazum o političkom dijalogu i suradnji; protivi se odluci Kube da odbije posjet *ad hoc* izaslanstva Parlamenta i apelira na kubanske vlasti da se pridržavaju načela Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji i da omoguće Parlamentu pristup toj zemlji; traži da se, u skladu s načelima jednakosti, uzajamnosti i uzajamnog poštovanja Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji, donesu slične mjere kojima se zabranjuje pristup prostorima Parlamenta svim predstavnicima Nacionalne skupštine narodne vlasti ili kubanskog režima te da se navedeno uskraćivanje pristupa proširi na druge institucije EU-a;
8. zahtijeva da kubanske vlasti, u skladu sa Sporazumom o političkom dijalogu i suradnji, dopuste pristup izaslanstvu Europskog parlamenta, drugih institucija EU-a i država članica, kao i neovisnim organizacijama za ljudska prava, u cilju praćenja suđenja i posjeta stotinama aktivista i običnih Kubanaca koji su i dalje zatvoreni zbog ostvarivanja svojeg prava na slobodu izražavanja i okupljanja; poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da istakne činjenicu da je Parlamentu ponovno uskraćen pristup u svim kontaktima s kubanskim vlastima te da ih potakne da smjesta ponište tu odluku;
9. ponavlja svoj poziv Vijeću da primijeni odredbe Globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava (europski Zakon Magnicki) i da donese sankcije protiv osoba odgovornih za stalna kršenja ljudskih prava na Kubi, počevši od sankcioniranja Miguela Díaz-Canela kao najvišeg člana zapovjednog lanca kubanskih sigurnosnih snaga, zajedno s drugim visokim dužnosnicima kubanske vlade i svima odgovornima za zatvaranje političkih zatvorenika;
10. ponavlja svoj poziv EU-u da aktivira članak 85. stavak 3. točku (b) Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji kako bi se zatražio hitan sastanak zajedničkog odbora zbog kršenja Sporazuma od strane kubanske vlade, što predstavlja „posebno hitan slučaj” koji bi trebao dovesti do suspenzije Sporazuma; ističe da ta kršenja uključuju stalna i znatna kršenja demokratskih načela, kao i nepoštovanje temeljnih ljudskih prava i temeljnih sloboda navedenih u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima, koje su istaknute i u članku 1. stavku 5. Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji; naglašava da bi izostanak reakcije kubanskog režima na takve povrede, unatoč opetovanim pozivima Parlamenta da to učini, trebao dovesti do suspenzije Sporazuma;
11. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi vladi i Nacionalnoj skupštini narodne vlasti Kube, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiji, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica, visokom povjereniku UN-a za ljudska prava te vladama država članica Zajednice latinskoameričkih i karipskih država.